

Bölüm 1

KADIN GENİTAL SİSTEM ANATOMİSİ

Seda KESKİN¹

Kadın üreme organları, iç genitaler ve dış genitaler olarak sınıflandırılır. Dış genital organlar ise mons pubis, labium majuslar, labium minoralar, himen, klitoris, bulbus vestibuli vestibular/paraüretral bezlerden oluşur. İç genital organlar dıştan içe doğru vajina, uterus, tuba uterinalar ve ovaryumlardan oluşur.

DIŞ GENİTAL ORGANLAR (VULVA)

Mons Pubis (Mons Veneris)

Simfizis pubisin üzerini örten, kemik yapıyı koruyan kalın derili ve yağ dokudan zengin yapıdır. Ter bezlerini ve kıl foliküllerini barındırır. Cilt altı dokusu karnın ön duvarında devam eden yüzeyel “camper fasyası” ve derinde yer alan “colles fasyası” batın ön duvarında “scarpa fasyası” olarak devam eder. Puberte ile birlikte artan östrojen hormonu etkisiyle mons pubis kabarıklık gösterir (1).

Labium Majus

Vulvanın dış kenarını oluşturur önde ve arkada birleşerek sonlanır. Genç kızlarda ve henüz doğum yapmamış (nullipar) kişilerde iç yüzeyleri birbirine temas eden yapılardır. Labium minuslara göre daha kalındırlar (1). Büyük dudakların üstünde yağ salgılayan bezler ve kıl folikül kökleri bulunmaktadır. Ergenlik ile beraber (adrenarş ile) labium majusların üzeri koyu renkli pubik kıllarla kaplanır. İki büyük dudak arasındaki boşluğa “rima pudendi” denir. Dudaklar arasındaki bu aralık 7-8 cm uzunluğunda olup, çocuklarda ve nulliparlarda kapalı iken, doğum yapmış kadınlarda otururken ve yürürken aşağı kısmında açıklık vardır. Labium majuslar erkekte skrotumun analogudur. Ligamentum teres uteri lifleri inguinal kanaldan geçerek labium majusların ön parçasında sonlanır. Oblitere

¹ Doktor Öğretim Üyesi, Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı / ORDU, adesniksek@gmail.com

dan transvers olarak geçen bir hat, perineyi ortadan ikiye böler. Önde ürogenital üçgen, arkada ise anal üçgen adını alır (11).

Perineal Cisim

Arka vajina duvarının distal kısmı ile anüs arasında bulunan fibromusküler doku kitlesidir. Yüzeysel olarak bulbo kavernöz kas, yüzeysel transvers perineal kas ve eksternal anal sfinkter kaslarından oluşan kaslar perineal cisme yüzeysel olarak katkıda bulunur. Derinde ise perineal membran, levator ani kası ve üzerindeki fasya, üretrovajinal sfinkter kası ve vajen arka duvarının distal kısmı perineal cismin yapısına katılır. Perineal cismin ön-arka ve alt-üst uzunlukları 2-4 cm'dir. Perineal cisim epizyotomi, pelvik rekonstrüksiyon ve vajinal laserasyonların tamiiri sırasında pelvik taban disfonksiyonunu önlemek için mutlaka rekonstrükte edilmelidir (12).

REFERANSLAR

1. Sivaslıoğlu, A.A. (2020). *Sivaslıoğlu Jinekoloji ve Obstetrik* (1. Baskı) İST: İstanbul Tıp Kitabevleri.
2. Shorge, J.S. (2010). *Williams Gynecology* (3. Baskı) İST:Nobel Tıp Kitabevleri
3. Cunningham F.G. (2016). *Williams Obstetrics* (22nd edit) NY: The McGraw-Hill Companies
4. Jones, H.R.J. (2016). *Te Linde Operatif Jinekoloji*. İST: Güneş Tıp Kitabevleri
5. Oelrich T. The Striated Urogenital Sphincter Muscle In Female. *Anat Rec* 1983;205-223.
6. Weber AM, Walters MD. Anterior Vaginal Prolapse: Review of anatomy and techniques of surgical repair. *Obstet Gynecol* 1997;89:311.
7. Delancey JOL. Histology of connection between the vagina and levator ani muscles: Implications for the urinary function. *J Reprod Med* 1990;35:765.
8. Heit M, Benson T, Russell B, et al. Levator ani muscle in women with genitourinary prolapse: Indirect assessment by muscle histopathology. *Neurorol Urodyn* 1996;15:17.
9. Range RL, Woodburne RT. The gross and microscopic anatomy of the transverse cervical ligaments. *Am J Obstet Gynecol* 1964;90:460.
10. Campbell RM. The anatomy and histology of the sacrouterin ligaments. *Am J Obstet Gynecol* 1950;59:1.
11. Kerney R, Sawhney R, Delancey JOL. Levator ani muscle anatomy evaluated by origin-insertion pairs. *Obstet Gynecol* 2004;104:168.
12. De Lancey JOL. Structural anatomy of the posterior pelvic compartment as it relates to rectocele. *Am J Obstet Gynecol* 1999;180:815.